

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demás llochs de venta de periòdichs

Número solt: 5 cèntims; número atrassat: 10 cèntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas
» » un any, 3 »

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
» » un any, 4'00 »

Extranjer: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

CONCIENCIA..... A RATOS

—¡Deu meu, quina pesadilla!
¿Qué veitx? ¡Oh Deu, quin horror!

No faré may més bestiesas.....
(¿S' acabarà 'l cobrà ab or?)

FD

Vinga la pau

Sembla mentida. Ni la indiferència pot arribar a més, ni la dignitat de part de nostre poble a menos.

Diuenge passat ens en convencerem. Los teatros plens de gom a gom, casi un lleno als toros, lo Passeig de Gracia rebosant alegria, goig, luxo, ostentació, bullici; cotxes luxosos plens d' elegants senyores ab trajos de colors vius repapadas entre coixins brodats. Encopetats cotxeros guiant briosos caballs que llensan espuma per la boca, y per una y altra part una compacta multitud que 's passeja fent gresca, ab aquella dolça tranquil·litat del que té la panxa plena y 'ls mals de cap a la casa del vehí.

Ningú diria que Espanya sosté dos guerres colonials y una internacional que la dessangran y la empobreixen y la aniquilan. Ningú creuria que las fábricas van parant una a una, que mils de obrers semanalment quedan sense feyna, que la miseria va invadint las llars y que estem en vigílies de grans conflictes, en els que hi deixarem segurament tacas de sanch y trossos d' honra.

Res significa la crítica situació de nostres germans de Santiago de Cuba; poch vol dir l' estat desesperat dels pobres soldats de Manila. Aquí ningú 's capfica per res, ningú s' amohina mentres no faltin quatre pessetas per una entrada als toros ó un duro per una butaca al Lirich. Aquí no 's pensa en demá, es viu al día y para de contar.

¿Quí pensa en demanar l' aussili del Cel?

¡Oh, Deu, quina societat es aquesta!

Visiteu iglesias, assistiu a las Comunions, frecuenteu els temples en horas fora de moda, y us convencereu de que sempre son la mateixa gent. Miréulos, ó portan en el front l' estigma malehit del carlisme ó pesa sobre d' ells la nota pecaminosa dels escapats del integriste....

La veritat es aquesta y cap altra.

Es necessari que 'l que vesteix la respectable sotana y odia al carlisme, 's convensi de lo que es innegable y a tota llum evident. Si 'l contingent que aportan a las iglesias el carlisme y el grupo integrista desapareixés, no hi quedaria més que algun hipócrita rodejat de una companyia de beatas farineras.

Aixís, net y clá, que es com deuen dirse las veritats.

Lo indiferentisme ho invadeix tot fora del temple. Y com ningú pensa ab demá, vinga la pau ab la deshonra, ab la ignominia, ab la pèrdua de las colonias y 'ls mercats y la horrenda indemnació als Estats Units. Vingan desastres terribles que remoguin aquesta societat indiferent y materialisada; que xiscli, que cridi, que ab desaforats jays! demani pá. Aixís potser quan tinga la boca en бага, murmurará Pare Nostres....

El poble que soporta ab bestial indiferència un poder despota y tirá, no es digne d' un Rey espanyol y cristiá per exelencia

SAID.

CUADROS DISSOLVENTS

III

A la dreta la isla de Cuba ab 80.000 morts al un cap y 80.000 ferits al altre; els insurrectes campan arreu, mentres los soldats espanyols y la escuadra de Cervera están a deu dits de las urpas d' en Sampson. A la esquerra, Filipinas; la bandera dels tocinos estrellats oneja sobre de Cavite, la dels tagalos sobre tot lo demás menos Manila que será tal volta dintre poch, tomba sagrada de milers d' espanyols y senyal eterna de la imprevisió y poca-vergonya lliberal. Al mitj una pau vergonyosa, ventajosa per D.ª Virtudes y quatre gats més, malehida y despreciada per la inmensa majoria del heroich poble espanyol. Tot

axó a vanguardia, sobre un camp vermell com la sanch gloriosa de nostre gloriós exercit.

Al centre, un trono escanyolit, trono de pega y paper d' estrassa, sota un garrosé nascut y a punt de fer lo rader badall; lo sostenen quatre vainas rovelladas y mitja dotsena de mitras y tot al voltant lo comers paralisat, la industria esmortuhida, la agricultura agónica, la instrucció a las derrerías, l' honor a molts poch graus y milers d' homes sense feyna, cents de donas sense pa, multitud de fills órfens y desamparats. Tot axó sobre un fondo negre, tant negre com la conciencia d' en Sagasta y pel qual se veu de tant en quant un llampech roig com la ira d' aquet poble sofert.

Y a retaguardia, l' heroich exercit d' ultramar envilit pe'ls lliberals donant un abrás a 200.000 voluntaris carlistas y aclamant al únich que pot regenerarnos, a Don Carlos, el gran espanyol, el soldat de tota la vida, l' home d' experiencia, el restaurador de la Unitat Católica, dels fueros y de la Monarquia democrática-federal. Il·lumina aqueix quadret com una aurora de llum a punt d' esclatar, aquí blanca com un ángel d' esperança, allá daurada com nostres rosadas ilusions.

Y cau el teló.

VALCARLOS.

CARTA DESCLOSA

al aixerit deixeble, ó millor dit, aprofitadíssim Mestre

SURSUM CORDA

Sursum Corda benvolgut:

tenia apunt una carta ja fa un mes per contestarte; mes la falta de salut m' ha condemnat a fe 'l mut cabalment quan jo volia dirte tot lo que sentia de lo que fas y que dius, quan en nostra escola escrius contra 'ls polítichs del día.

M' ets simpatic perquè ets jove y enrahonas com un vell, perquè en mitx del desgavell que ha portat l' idea nova ets dels contats que fan prova, si en nostra atmósfera viuen, puig los més dels bons se riuen, y al contrari, als mals alaban perquè escriuen lo que saben y no saben lo qu' escriuen.

Per xo, en nom del Sr. Titas te prech en lo present cas que no siguis tant escás en fer tas dolsas visitas, puig las ratllas per tu escritas tan be cantan las veritats que 'ns deixan molt penetrats de la sentència tant bella: que 'ls uns naixen ab estrella y altres moren estrellats.

Si pintant lo que al mon fan mostras ab paraula alegre com lo blanch se torna negre y lo negre 's torna blanch, exposantho tot molt franch en Titas desitjaria que parlesses algún día de la cosa tant estranya que succeheix aquí a Espanya ab la Fracmasoneria.

Veurás la punta d' aixó si 't recordas d' una dona que ab sos fets es francmasona y aparenta religió. ¡Pobre Pare Corbató! no estaria desterrat si en lloch de dir la vritat li hagués anat al darrera y hagués dit a la estrangera: ets un sol de santedat.

Mostrar pots, además, tant de serio com de broma ab ta ben trempada ploma, lo pecat de sanch comés pe 'ls Cains que al crim ha empés lo malehit oncle Sam, lo qual proba ab son reclam de guerra que du la mort que, mentre ell fa badalls d' or, nosaltres, badalls de fam.

Tots tenim igual anhel

d' acabá ab honor la guerra; mes tothom mira a la terra, ningú mira cap al Cel. Sent fals lo patriótic zel quan l' impietat va en aumet, conta quin presentiment de caure en profont parany ha de tenir tot company y amich,

CARLOS RIUBROGENT.

QUI SEMBRA..... CULL

Qui sembra malas doctrinas recull malas accions.

En Sagasta y en Prim deyen l' any 68 en un manifest a la nació desde llunyanas terras. "Los drets parlamentaris no existeixen; el Tresor está vuit; la propietat eclesiástica venuda sense profit pera l' Estat; el diner mal gastat; la ley trepitjada; la deuda pública aumentada; el paper espanyol sense cap valor en l' extranger; la agricultura morint; la industria paralisada; l' impost excessiu é insuficient...."

Tot aixó digué en Sagasta en 1868.

Anem a comptes, senyor del tupé. Digui si després de tans anys de remenar 'ls cumquibus d' Espanya el poble no te dret de fregarli pels nassos las paraulas d' aquell funest any.

"¡Llibertat per un poble oprimít!" cridava vosté, y ja veu com aquesta llibertat envenena un punyal en Santa Águeda ó explota com una bomba al Liceo.

"¡La premsa deu tenir llibertat!" y ja veu com la premsa se li porta a vegadas. "¡Llibertat d' ensenyansa!" y quantas vegadas aquesta joventut, esperança moral y científica de temps veniders profana 'l Paraninfo y xiula y esbalota. "¡Visca la llibertat de cults!" y ben prompte totes las religions tindrán llibertat menos la católica en que havem nascut. "¡Llibertat d' associació!" y 'ls associats se reuneixen pera atentar, ab bombas ó punyals, contra tota autoritat....

"¡Visca la bona administració!" y digam desgraciats; ¿Qué has fet per la agricultura, pel comers, per l' industria y pel be de la nació?

Tú, tu has acabat d' ensorrar la Espanya y l' has portada a un estat tan llastimós que ja casi no té cura si no se li dona un revulsiu que li fassi vomitar totes las potingas que li haveu enfarfegat a la panxa.

Sou una colla de farsants y d' embusteros.... polítichs que ¡vamos! no teniu perdó de deu ni dels homes.

No mereixeu morir al llit no, mereixeu morir en un pal.—ABEL.

Hi ha un tal mossen Pey, que las infiltra tronant contra 'ls ilustríssims Prelats.

Lo MESTRE li aconsella prenga tila y 's deixi de soltar mes disbarats. ¿Mitras nocedalistas no hi ha a Espanya? Mossen Pey que 's consoli, per favor, qu' es un xich exposat cantar la canya ó la vritat a nostre superior.

Rahó te don Enrich:

—Aquest mossen.... no 's recorda de Vich.

VOLTREGANÉS.

CARTA OBERTA

SR. MESTRE TITAS.

Molt senyor meu: Ens divertim qu' es un fástich. Cada día pitjor, y ab menos pes a la butxaca. Tot va mal, rematadament mal, inconmensurablement mal. Tot es foch, y la negra nuvolada que cubreix, com inmens falsiot, lo cel antes blau de nostra hermosa terra, amenassa avuy més qu' ahir, demá més qu' avuy, descargar la pedra que 's revolca en sas entranyas de fera, per xafar las cullitas, las vidas, y.... 'ls monos del tossinos, atossinats, atossinants y atossinadors d' aquesta patria sense cacau y sense lo café de Puerto-Rico, lo tabaco de l' Habana y 'ls mils duros del Aguinaldo....

La nació que llensá ab la punta de sas llansas al altre costat del estret los turbans dels fanátichs moradors de la gentil Granada, la que feu que tot un Napoleó no valgués més que 19 rals, la brava y temuda Espanya, la sens rival Espanya, la que conta sas batallas per triumpfos, avuy se la rifan los presidaris y 'ls borts fills de.... berra del nort de América, y se 'n burla lo cochino chino Aguinaldo qu 'ha aixecat la camisa al Govern, que, com á penitencia pública, Deu 'ns imposa.

¡Pobre Espanya!
¡Hasta á la República d' Andorra fa compassió!
La joven América, que deya 'n tifa d' en Castelar, 'ns ensarrona, y 's fum dels fills dels almogávors y de la mare que 'ls ha fet.

Los Estats Pudrits, aquella colla de cafres que D. Cristófol va trobar entre 'ls boscos Teréstechs de la terra del taparrabes, al portar als grans reys en Fernando y na Isabel, un diamant en brut (ó de bruts) per col·locar á la corona dels vencedors dels Abdherrhamans, se burla del mort y del qui 'l vetlla, y porta sas máquinas de guerra á la lluyta contra lo nostre valerós exércit de mar y terra, que allá á Cavite va morir com héroe, y allá al Atlántich es asse-diat continuament per sas provocacions altivas, á las que no podem contestar com voldriam, perque tenen més barcos y més bons.

Antes deyam:

A la Habana me voy,
te lo vengo á decir....

Ara direm:

A la Habana me voy,
si me permites pasar....

¡Ja farem goitg, ja!

Pero per aixó en Sagasta tranquil y alegre.

En Mateuet es molt tranquil,
molt trempat y molt gat.

Éll brometa sempre. Tot s' hu pren á la fresca, á la buena de Dios, que dirían los de Castilla.

¡Ves si 'n tenia de temps per enviar reforsos á Manila!

¡Sí, prou; altra feyna hi ha!

Se pensava que fent fer rogativas als Prelats, ja venceríam.

¡Ah, llús! Deu no t' escolta á tú, ets massa payo.

Ja diu lo ditxo: "Brams de burro, no entran al cel."

Ni 'ls burros tampoch.

Y aixó ho dich jo.

Y 'l refrá no 'm desmenteix.

Pero ¡qué hi farem!

Las cosas están aixís, y que no donguin un tumballo, no d' aixó; vaya, que no 's entendrem.

Veig, Sr. MESTRE, que passarem molta gana; jo ja fa vuit setmanas que badallo, y.... re, flach, que flach.

Potser me ve de naixensa.

Tenia un gos mastí de primera, y ja acabo de cruspirmel, lo pobret.

Éll ha ben pagat la carestia del pá.

Y coneix un contribuyent que va penjar una arengada, y á la sombra hi suca 'ls rosegons de pá que li donan.

¡Y 'ls troba bons!

¡La gana es gran.

Y no t' dich tinya de la que trajina son amich, que li desitja que Deu li dongui un duro

JOSEPH BADALLA DE GANA.

Estany d' Ibars, 113 de juny del any famolench de 1898.

UN VALENT..... DE BOQUILLA

Un lliberal dels valents,
fa poch, deya eixas paraulas:

—Si s' aixecan los carlins,
soch capás d' agafá un' arma
y ¡plaf! al primer que veig
ja l' hi encasto una castanya.

«Avans que Carlos Seté
que vinga primé en Pancha-Ample.»—

Y així anava desbarrant
aquest valent.... de camama,
quan un dels nostres l' hi diu
possantli la ma á la espatlla:

—Escolta, tú, valentás,
que demostras tan coratje

¡vols veure com ben corrents
et probó qu' ets un garlaire?

Si s' aixecan los carlins,
jo m' hi jugo una patata

que tú serás el primar

que 't c.... á las calsas.
Mira ¿veus? ara mateix
si no vols morí en mas grapas,
cridarás alt, y molt alt,
¡Viva 'l Rey! ¡Viva Don Carlos!—

Y aquell home tan valent,
mullantse de por, las calsas,
¡Viva Carlos! ¡Viva 'l Rey!
tremolós y groch, cridava.

UN BATXILLER DE R.

¿QUÉ HEM DE FER?

Fa ja una porció d' anys ó millor dit, des de que rejexen los destinos de la Patria las funestas lleys del lliberalisme al amparo de las instituciones representadas per lo sexo débil, que anem caminant de desacert en desacert, de catástrofe en catástrofe, cada día de mal á pitjor perdent colonias y més colonias regadas ab la sang de innumerables germans nostres, tot a pesar de haver fet y fer encara desembolsos y sacrificis de sobras per trobarnos en condicions no solament per poguer resistir cualevol atach del enemich, si que hasta per fer pagar cara la osadía de qui volgues mourens brega en la forma que ho fan los pillos dels yankis als que hauriam allissonat de debó si haguessim sigut previsors y ab altres governants més estranys á la masonería. Hauriam pogut tenir una poderosa escuadra y las plassas estratéjicas degudament fortificadas y artilladas segons los adelantos moderns, conforme han tet altres nacions menos desgovernadas que la nostra.

Avuy per desgracia, no tenim res d' aixó; posehim sols uns quans barcos (que no falta qui ha dit eran deficientes) als que donan nom d' esquadras, posehim molts canons ó pesas de artillería que si serveixen per fer salvas de ordenanza, en cambi per cas de guerra ó siga per servirnos de defensa son de las de condicions més inferiors com provas n' han donat d' un modo altament deplorable los que hi ha ó hi havia á Filipinas; y si no menteixen malas llenguas, son de la mateixa manera la majoría dels que guarneixen las plassas fortas de la península; de manera, que si aixís es com molts ho crehuen, ja podem estar del tot tranquils y no preocuparnos d' altre cosa que de pensar ahont podem fugir per estar á refugi de la osadía dels tocinayres: de aquells que no tenen historia, que no tenian gent guerrera, ni disciplina, que no eran ningú y sols sí molt baladrés com van provant-nosho ab los seus fets y ab las sevas tanfarronadas, pero que al menos no han sigut tan *lums* com nostres governs. Vulga la Verge que no arribi 'l cas de que un día aquestos nostres adversaris de mala lley s' atreixin á passar l' estret de Gibraltar á provarnos com han deixat el govern nostras indefensas costas.

Trista, tristíssima es la situació que estém atravessant, y de tan difícil solució, que humanament parlant segon opinió de personas de coneixements, no hi ha manera de sortirne de un modo satisfactori.

Causa verdader pavor, horripila pensar que va á sucsehirnos si las circumstancias no cambian; si Deu infinitament misericordiós no s' apiada de nosaltres.

Anem tal vegada, si aixís ho decretan las logias, á esperarnos á presenciar y á ser víctimas de aquells horrorosos fets de la Comuna de París ab tots los seus desastrosos efectes ó pot ser alló que va passar fa poch á Napol's y á Milán, ahont la artillería ametrallava per los carrers á las masses obreras que acosadas per la fam, anavan en busca de pa y de aliments de primera necessitat.

He dit que si Deu no s' apiada de nosaltres, en la creencia de que no 'n som mereixedors, perque la majoría havem prevericat temps ha, tolerant y consentint que s' el despreciahi, que s' el insultu impugnant la seva sabia doctrina en las Universitats y altres establiments d' ensenyansa, que se instalin en nostras capitals, ciutats, pobles y hasta en algún barco, temples y reunions en los que 's dona culto al dimoni, que la prostitució, la pornografía, la calumnia, la pilleria y el robo estigun á la altura de la nació més depravada ¿com podem esperar misericordia?

Si fem memoria recordarem fàcilment que anys passats foren vilment assassinats innumerables religiosos indefensos per unas turbas desenfrenadas, saquejats, robats y cremats los temples del Senyor, y més endavant, quan la carejada restauració al crit de viva la llibertat.... ¿quans vituperis, quans escarnis y quans sacrilegis no 's cometeren?

Posteriorment vingueren peregrinacions á instancias del Patró de la Iglesia y tots sabem lo que va sucsehir en la ciutat de Valencia y en altres punts. Recordem aquells fets y molts altres de trista memoria sens olvidarnos de lo passat al principi de la rebelió filipina ahont foren degollats multitud de frares dignes ministres de Deu, per lo senzill motiu de predicar la veritat y convertir á la verdadera fe de Christo á aquells que no la coneixían, inculcantlos al mateix temps el verdader amor y fidelitat á la mare patria.

Tots aquests actes que per la gravetat que tenen mereixen cástichs exemplars, han quedat impunes per la justicia de la terra; puig crech que tothom ignora que s' haja castigat á ningú poch ni molt, lo qual en lo bon entendré, demostra que cap interés s' ha pres per evitar ni corretjir crims de tanta importancia, provant evidentment que los que los cometén ó fan cometre, ó están instigats per lo dimoni de la masonería ó amparats per aquesta malahida secta que té de-

clarada sempre oberta guerra á tot lo més sant y més sagrat.

Reconequent, donchs, que tot aixó es evident, hem de reconeixer així mateix que Deu ha deixat caurer son pesat bras sobre nosaltres, abandonantnos en mans dels mateixos que han fet y fan la guerra á n' Ell, perque cuydin de fernos expiar la gran culpa que nos correspón per la nostra indiferencia y tolerancia en multitud de cosas que de cap manera debíam ni podíam deixar passar.

Y per si hi fossem á temps, es hora ja de preocuparnos seriament de lo que se 'ns espera en virtut de tanta decidia, de reconeixer las nostras faltas y devant de lo que interessa a la nostra salvació, resoldre á tota pressa lo qu' hem de fer, per mereixer misericordia y pietat d' Aquell que va donar la seva Sacratíssima Sang per la nostra redenció, sortint á la seva defensa y animats per la fe combatre en tots los terrenos aquesta plaga social enemiga de Deu y funesta per la Patria, per ser acaudillada per lo mateix Llucifer, hasta perdre la vida si es necessari, lo qual contribuirá poderosamente á calmar la per sobrats motius irritada Justicia Divina.

RIUBEGUT.

DE GUERRA

(Continuació)

Llegidas las fullas de plátano del antich TITAS, ja pensarán nostres lectors lo fi que sels espera en la narració de la guerra entre *assiris* y *egipcis*; mes no precipitarse, que encara hi ha epissodis per entretenirnos uns quans días.

Lo burro poble *assiri* anava rebent tot sovintot noticias de sas posseccions de Orient, per las que se enteraba sempre de novas desgracias; un día que las forsas, armadas per un general al qual li clavaren una creu al pit de deu mil pelas anuals, se empassaban al enemich ab armas y bagatges de la mare Assiria, després de haber fet mandunguillas dels oficials y soldats assiris, fins que arriba la final de que en la capital de aquellas possessions ja hi havían posat la pota las forsas de los colosos protectors interesats de tots los débils, femellas ó imprevisors.

Mes deixem al Orient reposar en eix estat de perdicció una bona temporada, fins á tant que arribi allí una poderosa escuadra *assiria*, que 's conta tornarà las cosas á son puesto, á lo menos aixís ho han pregonat los mandons y se ho creu lo poble *assiri* (sich).

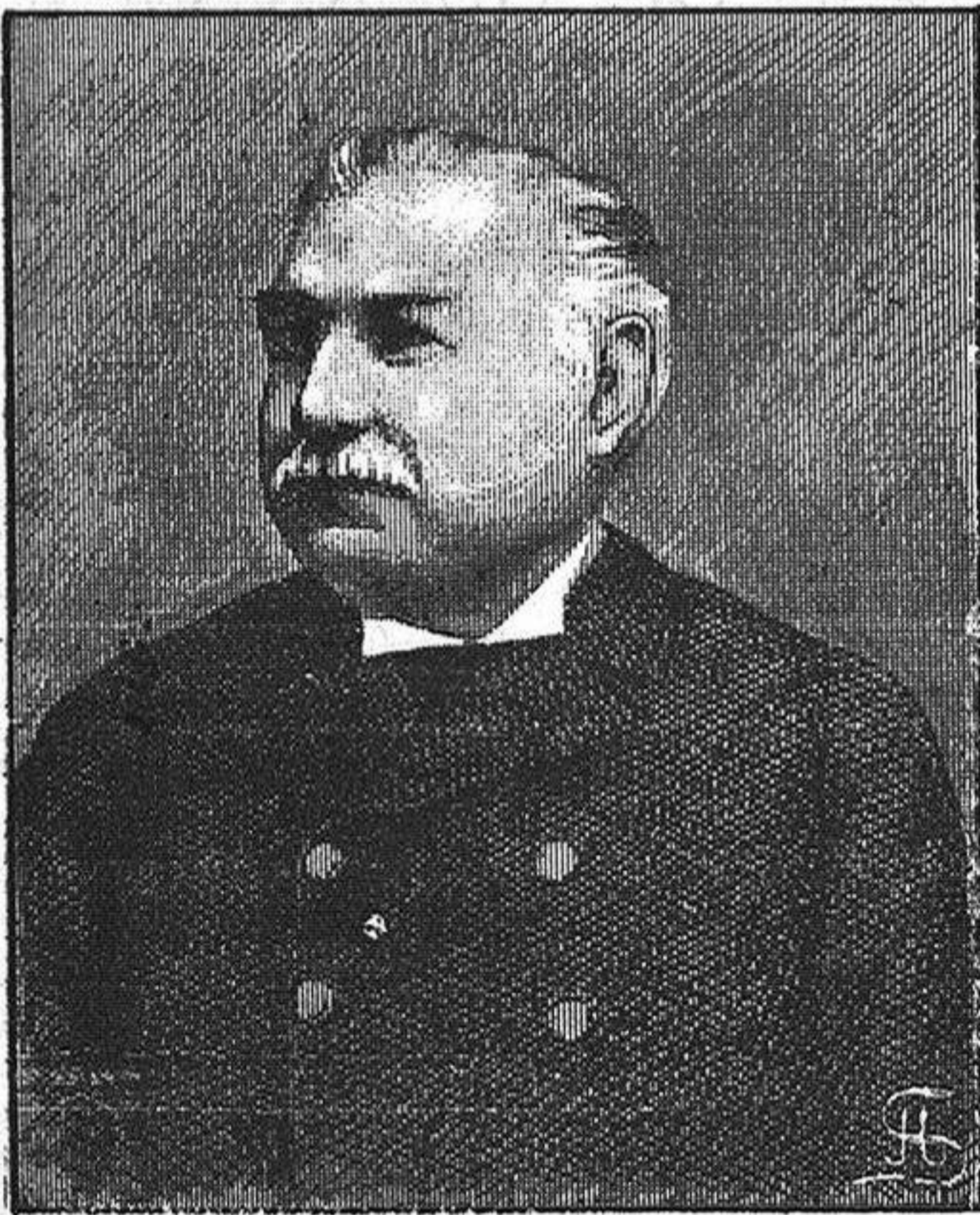
Anem á las del Atlántich. Després de tres mesos de promoguda la guerra, los poderosos *egipcis* pogueren organisar ab la tranquilat més complerta, una primera divisió de desembarch de vinticinch mil homes. ¿Qué haurían fet los *egipcis*, si los mandons *assiris* no haguessin convingut en fer tancar dintre una ratonera á los pochos barcos que tenian, suficientes per ferlos el *bú*, y per lo tant entretenir la organísació de la divisió de desembarch, per lo menos tres mesos més? Pero los mandons volian la pau perque may havían pensat en la guerra, y al objecte de poguer fer la pau era precis que los *egipcis* fessin via, y perque aixó tingués lloch, fer de sa part tots los possibles á fi de inutilisar tots los medis que poguesin allargarho. Veus aquí explicada la causa de que fique-sin los barcos dintre de una ratonera.

Aixó afavorí molt á los *egipcis*, puig que sens temor de cap classe pogueren utilisá tots sos medis á un sol objecte, ó siga el apoderarse de la segona capital de la més prehuada possessió de aquell mar, y la prová es veigé patent, perque al moment que 's trovaren en condició de desembarcar, no feren altra cosa que posar los peus en terra y plantarhi la seva senyera, la de lladres, y luego ab tota la sanch freda del mon, desembarcaren canons, municions, caballs, ab los éstris que exprofés per dit objecte los hi havían deixat intactes los *assiris*.

Es dir, los mandons *assiris* tot ho tramavan, per arribar al objecte de sos desitjos ó sia la pau, perque la pau representava la continuació del estat de cosas, que á ells y á tants de sos parents y amichs havian enriquit, y no suant la gota gorda com tot fill de mare, sino robant á la descarada del pilot dels fruits que lo poble *assiri* ab sa má arreplegaba. Devant de aquet rodó negoci, que se los hi havia de endonar als mandons, los sacrificis de dignitat y demés fotesas dels altres, si los plans y fins la sanch mateixa de aquestos, en tant eran lo negoci que omplía sas butxacas? Fins per portarho més ab mónita y á fi de que no 's fessin públics los escandalosos pactes é infames humillacions que portaban entré mans los mandons, gent sense entranyas ni concienca, en nom y representació mentida del poble *assiri*, tancaren lo lloch de la prostitució de la *Assiria*, logrant aixís fins el privar el dret de que tres ó quatre poguesin fer com las donas en lo safreix, lo xafander.

En la vigilia de donar aquest pas, ó sia tancar la cort, hi hagué qui volgué convertir en home á un nin tísch de dotze anys, que per cert va fer la primera comunió y sigué confirmat, lo qual representa per lo poble assiri una falaguera esperansa, si Deu permetés que curés de sa malaltia, es fes home de genit y 's mantenia tan pur de pecat com en aquells solemnes moments. Ningú més de aquell poble de ennuchs y de lladres, acompanyá al tendre nin en lo acte aquell, lo més solemne de la sua vida. ¡Ay pobre Assiria, quina esperansa més negra te queda de aquell acte, en lo que podías veure ben clarament que 'l nin necessitava una gracia sobrenatural, per poguer sortir guanyador dels enemichs de la seva ànima que lo rodejavan, pera los quals no servi l'acte aquell més que per lluhir las grans creus adquiridas, á forsa d' unglas.

(Continuará.)

L'ALMIRANT CÁMARA

Jefe de la Esquadra que fa via cap á Filipinas

AL DESTERRAT DE VENECIA

Quan fatidich crit de guerra troba resó en vast espay y nostre pau n' es desferra y per tot regna l' esglay; quan la patria está endolada y son cor se fa á bossins, al veure que es ultratjada per un aplech de assessins; quan fills de la brau Espanya deixan amatents sas llars y enardits com ningú 'ls guanya traspasan mars y mes mars, y 's plantan enfront de un poble que es una cort de marrans, mala rassa, gent innoble de sentiments inhumans; quan sols se parla de balas, metralla, bronze y canons y havém de arribá á las malas si 'ls porchs no volen rahons; quan sols queda la esperansa y ab entusiasta anhel, dem sanch que crida venjansa, vidas que claman al cel; quan encar tenim resabi de aquell poble de titans y volém venjar l' agravi dels cobarts americans; quan lluytem ab valentia cara á cara ab vils botxins dignes de una caferria, ó de un corral de gorrins; quan tot es odi y bullici, grésca, cridoria y soroll, guerra, foch, passions y vici; que atia en cor monstre y foll; quan l' honor sembla que fugi de entre 'ls homes malfactors..... troba allá lluny del refugi;

fent estatje en tendres cors.
¡Venecia prehuada terral
¡Loredan, noble palau!
aqui 'ls guberns volen..... guerra.
allá nostre Rey vol..... pau.
Compara poble, compara:
respon, ja que has de escullí
¿Vols á un Rey que 't fa de pare
ó al gubern que es ton botxi?

PORTA BOINA.

CONVERSA..... Y AMUNT Y CRITS

—¿Que no sap lo que m' han dit?
—No.
—¡Friolera! Que 'l MESTRE TITAS s' ha ficat en un camí escabrós al tocar als catolichs impolítichs á qui també beneheix el Sant Pare.
—¡Ave María Puríssima! Y ¿quí t' ho ha dit?
—Persona molt respectable, tant que se 'l veu en totas, ó casi totas las Juntas y obras católicas.
—No m' estranya. Hi ha cotólichs que tenen *hidrofobia carlista*. Ni que se 'ls parlés del moro Muza s' encoratjarían tan com parlantoshi del carlisme, y de aqui que, arriben á un punt en que la passió 'ls cega.
—Donchs haurem de dir: *A hidrofobiis carlisti liberanos Domine*.
—Endevinat. Lo millor es encomanarlos á Deu, puig per aquest camí no anirán enlloch.
—Jo, tinch un geni conciliador; ¿quí sap si se 'ls digués que per fer paus basta que no ataquin á Don Carlos, si s' hi avindrían?
—En dupto molt.
—Pot ser sí Los ánimos están cansats de lluytar y comensan á pensar en días més falaguers que 'ls passats en rivalitats interiors. Per altra part, se veu que molts que ahir no podían sentir á parlar de Don Carlos, ara hasta diuhen qu' es l' home que 'ns convé encara que no veuhen medi d' entronisar-lo si no es per medi de la guerra que no volen.
—Qui preten un fi recte y digne, vol també 'ls medis pera lograrlo quan son conformes y lícits. Per altra part, puch dirte que una guerra avuy sería de curta duració perque tothom menos els tontos ó 'ls pillos no volen un cambi radical de sistema. Y un gos, no deixa l' ós sino es á puntadas de peu.
Y si alguns diuhen que 's fa necessaria la vinguda de Don Carlos, més ho dirían si haguessin tingut la incomparable ditxa de veurel y escoltarlo..... com jo.

**

Las Missas celebradas de 8 á 12 del passat diumenge en la iglesia de Ntra. Sra. dels Angels en sufragi dels que moren en defensa de la Patria, foren molt concorregudas.

Felicitem al Centre de Carlistas per haver donat, ab motiu del segon aniversari de sa institució, una prova més de sos sentiments cristians y patriotichs.

CARTAS DE FORA

Mollerusa, 28 de juny, 1898

Molt estimat senyor MESTRE: Los deixebles d' aquest poble lo felicitem per haver contat ja vosté un any d' existencia y li desitjem llarchs anys á ff de clavar tunyina á tots els farsans y acanarlos la esquena á fuetadas.

Tinch la gran satisfacció de comunicarli qu' estem en vigílies de inaugurar el Círcol Carlista puig ho tenim ja casi arreglat del tot, sols ens falta designar lo día de la festa.

Los carlins de Mollerusa, apesar de ser molts, feyem molt poch soroll; dormíam casi el somni del ensopiment, pero ara, senyor MESTRE, hem despertat y comensem á veure'ns

las orellas, y én proba d' aixó que ja venen més de una trentena de Correos Espanyols, que ab lo MESTRE TITAS, contribuexen poderosament á la propagació de nostres ideals.

Ja 'l tindrè 'l corrent de la inauguració del Círcol que promet revestir gran solemnitat.

Son benvolgut deixeble.

ESCARABAT ESFÉRICH.

**

Castellar, 30 de juny de 1898.

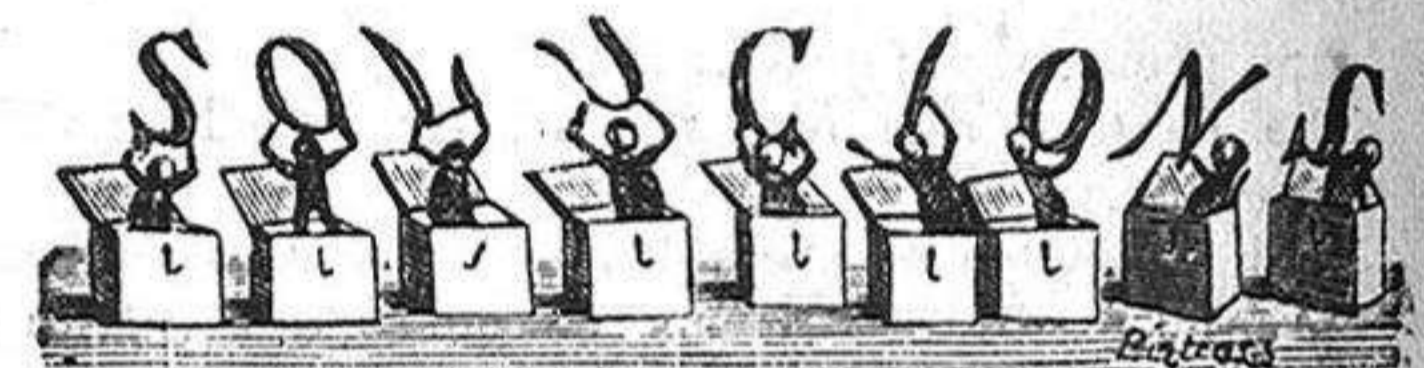
Benvolgut MESTRE: A mes del senyor Vergés, alguns asseguravan que 'l fantasmagórich Flistis era en Ballester, nostre organista. Pot ser qu' ell mateix te la culpa que se 'l culpés de tals correspondencias, tota vegada que 's permetia fer certas bromas que 'l comprometían, á més de que ell mateix havia dit cosas que més tart se 'n feya eco LO MESTRE TITAS. Fins aquí, no anavan descaminats del tot los que ab ell *pecavan*; pero, lo redactat de las cartas estavan en oberta oposició ab son carácter jovial, y un xich *fandilletas* que li ha creat una especie de aureola un tan voluble. De aquí que entre son carácter bo, pero algo llauger, y la serietat de las correspondencias de 'n Flistis, hi haigi una tan notable diferencia que permet afirmar que en Ballester (amich meu) no pot ser aquell Flistis que tan furor havia causat en nostra població.

Poch cas ne podem fer de las diverses *opinions* formadas sobre en Flistis, puig que, entre altres, algunas personas creyen entrevúrhi la ma da Don Alejandro, persona que may s' ha ficat en cap qüestió local y que son carácter sensat y en extrem prudentíssim l' ha colocat á una altura ahont no arribarán may los salivassos de la murmuració.

—¿Será 'l senyor Portabella, ó son fill?—se preguntavan alguns també.

Y vingan comentaris y més comentaris; y jo que, tan aviat soch dels de la *ruixadora* com dels carcas, puig que so un zero á la esquerra en nostre poble, pero m' honro sent un bon treballador, anava fent els meus càlculs que aniré manifestant als meus lectors.

L' AUCELL DE CAN BARBA.

á lo insertat en lo penúltim número

Xarada: Carpeta.

Rombo:

C
S O L
S E L L O
C O L L A S O
L L A N A
O S A
O

Geroglífich comprimit: A fora y Adins.

Geroglífich: Com més companys, més vicis.

L. R. Manresa; He rebut l' envió y li abono en compte.—*Suc de B. Tortosa*; espero 'm remeti l' import en sellos, y veig impossible continuar remetentli.—*F. B. Vilaseca*; Li abonaré lo que 'm din en compte.—*J. L. Girona*; Conforme ab lo que 'm diu.—*Joseph de Casserras*; si es correcte no hi tinch cap inconvenient.—*R. Pagés, Barcelona*; Nostre periódich es molt pobre y no pot fer lo que voldria, pero, com estem ja preparán almanach, digui á son amich que si vol honrarnos ab algún treball ja 'ns entendrem.—*Melje-Mostassa*; Anirá la próxima senmana,

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.